

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine:

Italijanska kraljevina:	
Celo leto	Lir 10.— = K. 25.—
Pol leta	„ 5.— = „ 12 50
Tri mesece	„ 2.50 = „ 6 26
En mesec	„ 1.— = „ 2 50

Oglasi:

Oglasi na tretji strani	Lir 1.— za vrsto
Oglasi na četrti strani	„ 0.75 za vrsto
Mali oglasi :	„ 0.05 za besedo
Znižane cene za letne naročnike.	
Posamezna št. 10 cent. ali 20 vin.	

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Na predvečer.

Usoda se bode kmalu odločila. Oni ki so na čelu velevlasti bodo v kratkem v privatnih razgovorih odločili mejno vprašanje vseh onih držav, ki so se udeležile vojne. Odločen bode eden najtežavnejših problemov in Evropa bode geografično preustrojena.

Ni dvomiti, da bode mirovna konferenca postopala na podlagi najstrožje pravičnosti. Da pa dejanje pravice ima vsebovati realno vrednost in se nima izpremeniti za nikogar v nasilstvo, treba je — da se med posameznimi strankami uže pred končno razsodbo — doseže popolen sporazum.

V teritorialnih vprašanjih ni mogoče natančno in čisto omejiti in razdeliti ozemlja. Posebno se razdelitev ozemelj, ki so spadale k Avstriji predstavlja pod zelo težavnimi pogoji. Habsburška vlada je znala na svojem ozemlju tako pomešati ljudi različnega pokoljenja in jih medsebojno nahujskati, da je postala neizvršljiva naloga, odkazati vsaki narodni državi vse lastne meščane po jeziku in kulturi.

Ne bode se dalo izogniti dejstvu, da ljudje različne narodnosti pridejo v okvirje držav, pod ktere ne bi imeli spadati. Ta bode ena bolešnih operacij, za ktere se mora odločiti Evropa; žalostne operacije, ampak neobhodno potrebne, ako se hoče končno ustanoviti svetovni red.

To prikljopljenje različnih plemen k drugorodnim državam, bi dajalo morda povod za prihodnje prepire med raznovrstnimi državami. Ni pa težko se izogniti tej nevarnosti, samo da se uporabi one principe prostosti in pravice, za ktere se je bojevala in zmagala ententa in dosežen bode mirni razvoj vseh narodov.

Narodne države morajo zagotoviti njih drugorodnim meščanom najširšo avtonomijo. Te države ne bodo morale samo spoštovati kulturo, jezik, vero, stare šege in navade narodnih manjšin, ampak ne bodo tudi smele jim odrekati no-

benega sredstva za njih duševni in materijalni napredek.

Posebno one države, ki bodo imele med lastnimi meščani drugorodna plemena, ktera so gospodarstveno in kulturno manj razvita, bodo morale podpirati njih razvoj tako, da gospodarstveno in kulturno dosežejo ono stopinjo na kateri se nahajajo vsi drugi meščani dotične države.

Drugorodnemu prebivalstvu se mora dati najpopolnejšo enakopravnost. Javne službe in dostop do najvišjih državnih mest jim mora biti prost.

Na tak način ne izgine samo nevarnost iredentizma in možnost mednarodnih konfliktov, ampak se zagotovi tudi mirno in složno življenje različnih narodov na istem ozemlju; ktere vežejo skupni interesi, ki merijo do istega cilja za napredek in blagostanje skupne domovine.

Civilizacija bode po tej poti ogromno pridobila in človeško pobratenje se bode praktično uresničilo.

Različni narodi bodo na teh zgledih sami uvideli, da se more samo na podlagi mirnega življenja zidati bodoče blagostanje vsega človeštva.

Organizirajmo se.

Kakor minejo dnevi tako se bliža konec mukam izrednega stanja v katerem živimo in to je naša tolažba. In ta tolažba ne velja samo za sedanjí trenutek. V skrbeh mislimo na to kar se bo zgodilo, kadar bodo stvari odločene in bomo mi sami morali odločevati o našem položaju. Te naše skrbi označuje dejstvo, da danes ne vidimo niti dozdevka one politične in socialne organizacije, ktera mora delovati takoj po končnem urejenju naših pokrajin in dovesti ljudstvo na pravo pot.

Vlada se malo briga za naše razmere, ker ne pozna naših teženj in ji niso znane potrebe našega ljudstva.

Prejšnjih zastopnikov slovenskega ljudstva ni med nami; in drugi se držé rezervirani in oddaljeni od ljudstva. Ne ve se kaj mislijo oni možje, ki bi morali voditi ljudstvo, ne ve se koliko se more računati na njih morebitno delovanje. Smo brez vsake organizacije in to je slabo.

Čeravno vzamemo, da je sedanje trpljenje potrebno za boljšo bodočnost, moramo jo vendar uže sedaj pripravljati, da ne doživimo žalostnih razočaranj.

Izrekli smo uže ob drugi priložnosti da le ljudstvo samo si mora ustanoviti bodočo politiko. To načelo, je razumeti v smislu, da kdor vsled lastne izobrazbe in razumnosti je zastopnik v javnem življenju, mora delovati za ljudstvo in ne za sebe. Ti inteligentni so sedaj odsotni.

So morda v njih pisarnah kjer študirajo bodočnost našega ljudstva?

To vprašanje je opravičeno, ker ni videti nikjer praktičnega delovanja. Za praktično delovanje ne morejo veljati gotove izjave, da se sedaj nič ne dela, more in mora veljati pravo delo.

Slovensko ljudstvo na Goriškem bi se tudi lahko enkrat spomnilo, da je bilo v najtežavnejših trenutkih svojega obstoja zapuščeno od lastne inteligence.

Slovenci!

Čitajte in podpi-
rajte ta list kateri
je zagovornik Vaše
Pravice.

Zakon za izplačevanje vojne škode.

Členi 8. in 9. tega zakona obsegajo odredbe glede

Povračila škode za nepremičnine.

Člen 8. se glasi:

Povračilo za popolnoma uničene nepremičnine se določi na sledeči način a) ugotovi se vrednost, ki bi jo imel predmet, v stanu kakor se je nahajal, po cenah neposredno pred izbruhom evropske vojne, ne da bi se upoštevala njegova vsled starosti zmanjšana vrednost; b) od svote, ki odgovarja tej vrednosti, se odbije svota morebitne vsled starostne obrabe zmanjšane vrednosti; vendar ne nad polovico prve svote; c) svota, ki se je morebiti tako znižala, se še zviša v razmerju, ki odgovarja povišku cen ob času obnovitve ali nadomestitve izgubljene ali uničene stvari. To razmerje se določi po pravilih, ki jih vsebuje opravilnik. V slučaju le delne uničbe ali poškodbe, se zniža svota, izračunana po točki a) in b) priidujočega člena za svoto enake vrednosti, ki bi jo imela nepremičnina po cenah neposredno pred izbruhom evropske vojne v stanu delne uničbe ali poškodbe, nato se tako dognana svota zviša po točki c) Svota, ki se lahko dovoli, ne sme prekoračiti 50.000 lir za popravilo in 100.000 lir za obnovo, ako ni porušena ali poškodovana nepremičnina kaka vila, grad, palača ali kako drugo poslopje, odločeno za razkošno uporabo ali stanovanje.

Razložili bomo na podlagi izgleda vsebino tega člena.

Vzemimo, da je bila hiša zidana leta 1884 in da je stala tedaj 20.000 kron in da bi ta hiša, ako bi se jo zidalo leta 1914 stala 24.000 kron. Vsi računi za povračilo škode se delajo na podlagi hipotetične cene znašajoče K 24.000 in ne na podlagi resnične cene K 20.000.

Vzemimo tedaj, da je bila hiša zidana v letu 1884 je 30 let stara in da je zgubila 5% na vrednosti vsled obrabe.

Teh 5% se ne bode računalo na resnični vrednosti od K 20.000 kar bi znašalo K 1000 ampak od hipotetične vrednosti kar znaša K 1200.

Tako se ugotovi vrednost poslopja na K 22.800 po odšteti K 1200 od hipotetične vrednosti.

Odstavek c) člena 8 omejuje povračilo škode za razkošno stanovanje; na navadnih hišah ni nobene omejitve.

Člen 9 vsebuje odredbe za izplačevanje škode in se glasi:

Kedar bi bila za popravilo ali obnovo nepremičnine potrebna višja svota kot v dveh slučajih, navedenih v zadnjih točki prejšnjega člena oziroma višja kot 50.000 lir in 100.000 lir, se more dovoliti za razliko trodstotno posojilo, povračljivo v tridesetih letih. Ta doba

prične pet let po zajetju posojila. Obresti prvih petih let po sklenitvi pogodbe gredo na breme države. Posojilo mora biti zavarovano z zakonito hipoteko na nepremičnini, ki ima lastninsko pravico pred vsakim drugim že prej obstoječim posojilom.

Odloki kr. Guvernerata za Julijsko Benečijo.

Ker je treba, da pozna vsakdo važnejše odloke, ki se tičejo raznih interesov deželanov objavljamo nekaj znamenitejših odredb kr. guvernerata za Jul. Benečijo.

Odlok z dne 4. prosinca 1919:

1. V ozemlju Julijske Benečije je prepovedano klati teleta laške pasme v teži do 200 kg., teleta gorske pasme v teži do 90 kg.

2. Kdor bi prelomil ta ukaz, bo kaznovan z zaporom do 3 mesecev, poleg tega pa ga zadenejo odredbe civilnega komisarja dotičnega političnega okraja glede zatvoritve trgovine, v kateri se je prodajalo meso mlajših telet, kot je določeno v tem odloku.

Odlok z dne 22. prosinca 1919:

Civilni magistrat tržaški in civilni Komisarji v političnih okrajih Julijske Benečije so pooblašteni, da odredè prisilno cepljenje kozic, ako bi bilo to potrebno za javno zdravstvo. Cepiti se morajo dati vse osebe v dotičnem okraju v desetih dneh po razglasenju tega ukaza.

V takem slučaju se bodo morali vsi prebivalci dotičnega okraja izkazati s spričevalom o cepljenju kozic.

2. Kdor bi prelomil ta ukaz, bo kaznovan z globo od 200 do 1000 lir.

Odlok z dne 15. prosinca 1919:

1. Konje je dovoljeno klati samo v javnih klavnica pod nadzorstvom okrajnega živinozdravnika. Predno se konja zakolje, ga mora označiti živinozdravnik da ni več sposoben za delo.

2. Kdor bi se pregrešil proti temu ukazu, bo kaznovan z globo od 100 do 1000 kron in z zaporom do 6 mesecev. Tudi se mu bo zaplenilo meso od konja, ki je bil zaklan brez dovoljenja.

Odlok z dne 4. prosinca 1919.

1. Na ozemlju Julijske Benečije se mora mleti iz pšenice 85 odstotna moka.

2. Prepovedano je izdelovati, hraniti, prodajati ali tudi podariti kruh iz boljše moke kot 85 odstotne.

3. Kdor bi se pregrešil proti temu ukazu, bo kaznovan z globo do 2500 kron in ako se slučaj ponovi, z zaporom do 3 mesecev. V vsakem slučaju se mu zapleni moka ali kruh, izdelan iz take moke. Okrajna politična oblast lahko odredi, da se zapre trgovina, katera je prelomila to odredbo.

4. Civilni Komisarji v političnih okrajih, župani in naši Komisarji v občinah, častniki in vojaki karabinirji bodo pazili, da ne bo nihče polomil tega ukaza.

Odlok z dne 30. prosinca 1919.

Osebe, ki se nahajajo še v kraljestvu in prosijo za povrnitev v Trst ali okolico, morajo vložiti prošnje na civilni Komisariat, Via 30 ottobre, (poslopje, v katerem je bil bivši namestništveni svetovalec).

Prošnje za povrnitev v druge občine Julijske Benečije se morajo nasloviti na civilni Komisariat, ki se nahajajo v glavnem kraju okraja (bivša okrajna glavarstva v Kopru, Gorici, Gradišću, Lušinu, Trziču) z začasnim sedežem v Červinjano, Poreču, Pazinu, Pulju, Postojni, Sežani, na Volovskem, v Logatcu.

Nemško mišljenje.

Dolgočasne debate v nemških listih o uzrokih vojne, o porazu in o načinu kako se ima ponoviti stališče Nemčije, ki ga je zavjemala v svetu pred vojno, so sem in tja pretrgane z poskusi, da se dokaže da je prava Nemčija bila nasprotna moderni Nemčiji in želi, da se vrnejo stari časi priprostega življenja, oproščenega ne samo od vojne ampak tudi od industrializma.

V »Süddeutsche Monatshefte« izjavlja doktor Hofmüller da je bil poraz za Nemce pravi blagoslov.

Naša sreča se ne sme primerjati z lepo prodajalno modnih predmetov, ampak mi si želimo male hišice, obdane z vrtičem in travnikom in z lopo za shrambo poljedeljskega orodja in sedežem od ktere gledamo na naše otroke ki se igrajo, predno idejo k počitku.

Želimo si dobre čase v družbi prijateljev in ob nedeljah sprehod po polju in po gozdovih.

Leta in leta se nam je pridigovalo v Nemčiji, da opustimo to idilično življenje in postanemo industrialen narod, kateri naj bi gospodoval nad celim svetom in Bog ve vse kaj družega. Ustanovili smo industrijo ktera je uničila našo deželo. Jaz govorim samo o južni Nemčiji in če v tej bode manj industrije, mi postanemo reven narod in oproščeni bomo te more. Kedar nam kdo govori o lepoti strojev in poeziji delavnic moramo vedeti, da je norec ali lažnjivec.

Narod brez časopisja je nem, ne more se sporazumeti s svetom. Zato se oprimate goriški Slovenci našega lista, ki hoče izražati vašo voljo in braniti vaše koristi.

Politični pregled

Italijanski predlog za Zvezo narodov.

Vse države, ki pristopijo k Zvezi narodov priznavajo slovesno njih odkritosrčen in trden namen, da se bodo ravnale po sledečih temeljnih principih:

1. Vse države imajo enake pravice, ne smejo se sklicevati na morebitne faktučne neenakosti v opravičenju, ki se si bodi čina, ali kake zahteve nezdruljive z pravicami drugih in z lastnimi mednarodnimi dolžnostmi.

Bolj napredne države so dolžne pomagati pod nadzorstvom Zveze narodov onim deželam, ki niso še dosegle civilizirane organizacije.

2. Vsaki čin ali zahteva, ki vsebuje zmanjšanje ali grožnjo za politično samostalnost ali teritorijalno celovitost kake države, nasprotuje principom na katerih sloni mednarodna skupščina.

3. Vsaka država ima pravico se udeležiti mednarodne trgovine in kupčije na podlagi popolne enakosti. — Tej prostosti ni smatrati za nasprotno, carinske, sanitetne in slične omejitve, ki ima pravico upeljati vsaka država po lastnih potrebah.

4. Brodarstvo je prosto za kupcijske ladije vsake zastave. Suverenske pravice v teritorijalnih vodah in v lukah se ne smejo izvajati tako, da bi bistveno postavile v nevarnost te prostosti.

5. Mednarodna razdelitev živeža in snovi, ki so potrebne za industrijo se ima urediti tako da so vsaki deželi zagotovljeni neobhodni pogoji za obstoj in za delo.

6. Odredbe v varstvo pravice in interesov delavstva se bodo uporabile v vseh deželah za vse delavce brez razlike na narodnost. Tem odredbam ne nasprotujejo omejitve, ki jih more vsaka država za se upeljati za gotove rokodelce iz inozemstva ali za tuje delavne moči pri izvršitvi gotovih del.

7. Nobena država ne more se odreči obveznostim, ki jih je sprejela vsled mednarodnih pogodb, brez dovoljenja vseh strank.

8. Ne sme se sklepati tajnih mednarodnih dogodb.

Sklepajoče države se zavežejo, da zagamejo v medsebojnih odnosih respekt tem principom in da povspešijo skupne interese z:

a) ustanovitvijo in organizacijo posebnih mednarodnih uradov, za praktična navoda tega kar se hoče doseči;

b) Določanje posebnega delovanja da se prepreči vsak konflikt, ki bi nastal iz katerega koli vzroka;

c) Naj se določi v kaki meri in kako se mora z silo zatreti vsak prestop te pogodbe.

Kedaj se bode odločeval jugoslovanski problem.

PARIZ. Agencija Havas priobča sledečo noto: Velevlasti bodo kakor se misli odločila jugoslovanski problem pred odhodom Wilsona, tudi če bode odsoten Lloyd George, ki odpotuje v soboto v London po važnih postih.

Bolševiki pripravljani se pogajati.

PARIZ. Odgovor sovjetske vlade vladam Angleške, Francije, Italije, Japonske in Združenih držav se glasi:

Kljub zmirom ugodnejši situaciji, v kateri se nahaja Soviet v vojaškem in in notranjem oziru je vendar pripravljen priti do sporazuma tudi če ima kaj žrtvovati.

Sovjetska vlada je pripravljena prepuštili državljanom entente rudokopne, gozdne in druge koncesije.

Tudi in izključeno, da se preiščejo vestno teritorijalne zahteve entente.

Odgovor zaznamuje, da je vest o Petrograjskih izgredih popolnoma izmišljena. Kar se tiče ententnih pritožb glede mednarodne propagande Sovjeta, je on pripravljen sprejeti v sporazumno pogodbo z entento obveznost da se ne bode umešaval v njene notranje razmere.

Na tej podlagi je sovjetska vlada pripravljena, da se pogaja z vsemi ali z nekaterimi ententnimi vladami in z skupino ruskih politikov na otoku Principov.

Rumunija kaznuje izdajalce.

PARIZ. Poročajo iz Bukarešte; Vnovič je bil pripeljan pred rojno sodišče polkovnik Verzea, katerega je že sodišče v Jassy-u obsodilo na smrt, ker ni hotel slediti vladi ob času nemške invazije.

Polkovnik Verzea je bil pomiloščen od Marghilomana.

Opozicija zahteva aretacijo Beldimana bivšega poslanika v Berlinu, ki je ob času nemške okupacije zahteval naj se odpove kralj in naj se kaznujejo interventisti.

Meje Jugoslavije.

PARIZ. V tem oziru je imel predsednik Wilson dne 5. t. m. dveurni razgovor z ministerskim predsednikom Orlando-m. Razprava o srbskem teritorialnem vprašanju oziroma o jugoslovanskih zahtevah, ki bode zastopane po Srbiji, se ne bode vršila — kakor je bilo splošno mnenje — pred Wilsonovim odhodom iz Pariza. Wilson se bode ukrcal dne 12. in italijanski delegati se ta dan vrnejo v Rim. Zato se je odločilo kot bolj praktično da se odgodi preiskavo onih teritorialnih vprašanj, ki se direktno dotikajo velevlasti kakor Italije in Francije dokler se Wilson vrne iz Amerike. Med odsotnostjo predsednika Wilsona in predstojniki italijanske in angleške

vlade, bodo delegati raznih komisij preiskovali druga gospodarska, juridična, delavska vprašanja, ki mora mirovna konferenca odločati.

Kakor poroča «Daily Mail» velevlasti so skoro edine v vseh važnejših vprašanjih, med temi tudi kar se tiče teritorialnih zahtev Italije in Francije o katerih so se privatno pogovarjali poverjeniki velevlasti.

Vojna v Rusiji in Sibiriji.

LONDON. Agencija Reuter poroča iz Arhangelske fronte:

Vsled napadov proti Tarasevem so se zavezne čete ustalile na črti 20 milj severno tega mesta. Pred kratkem se je vršilo močno bombardiranje na Dvinski fronti.

V južni Rusiji so čete, ki operirajo pod poveljstvom generala Wrangela dne 20. januarja napadle sovražnika pri Georgievsku in so zasedle to mesto in mesta Bratigorsk in Essentuki kakor tudi južno ležeče višine.

Sovražnik je napredoval na vzhodni fronti južne fronte, katero držijo donski kozaki.

To umikanje se razlaga z bolševiško propagando, ki proglašuje, da se ententne čete združujejo z bolševiki proti kozakom.

V Sibiriji so bile sovražne čete, ki so ogrožale Oremburško železnico pograne v beg od kozakov pod poveljstvom generala Dutoff.

Oddelek kozakov, ki je operiral ob železnici Oremburg-Tasckend je tudi napredoval in se je polastil železniške črte 80 milj jugovzhodno Oremburga.

Vladina volja na Portugalskem.

LIZBONA. Dva republikanska hidroplana sta poškodovala železnico Espiulio Granaja. Ministerski predsednik Relvas je čital v zbornici izjavo, da je vlada sestavljena iz vseh republikanskih strank tudi iz socialistov in ne zastopa kakor samo republikanska struja.

Naloga vlade je da zatrdi takoj monarhično revolucijo, nje program je braniti republiko.

Ministerski predsednik je še dostavil, da vlada izpolnjuje natančno mednarodne obveznosti.

Novi krvavi spopadi.

CURIH. Nemška vlada ne more zadržati špartakaškega gibanja. Naznanja se nove krvave konflikte.

V Düsseldorf-u je bilo včeraj med mornarji in vojaki pet mrtvih in pet ranjenih.

V Magdeburgu je napadla kolona mornarjev oboroženih z ročnimi granatami justično palačo in ječe, kjer je pognala v zrak vrata z granatami.

Oplenili so palačo in osvojili so 60 ujetnikov Mornarji so demonstrirali po mestu in opleni več prodajalen.

V bojih ki so se vršili v Bremen-u je bilo 85 mrtvih in par stotin ranjencev. Cerkev svetega Paula je težko poškodovana od bombardamenta.

Razne

Revolucionariji zavrjnjeni.

LIZBONA. Kolona ustašev, ki je napadla Mirandolo je bila zavrjnjena. Naše sile pete divizije nadaljuje srečno operacije. Naši hidroplani so uspešno bombardirali taborišča ustašev in so vrgli številno letakov.

Lenin gospodar situacije.

STOKHOLM. Pogajanja, ki so se vršila od konca januarja med zmernimi socialisti in bolševiki so se končala z popolno kapitulacijo socialističnega odbora.

Lenin je stavil pogoj, da socialisti priznajo bolševiški režim. On zahteva, da socialistični odbor se bori resno proti admiralu Kolhaku in proti zaveznikom. Odbor je podpisal te pogoje.

Lenin je tako dosegel samo moralni uspeh, ker odbor nima nobenega upliva na maso ljudstva.

Kaiser postal drvar.

Bivši cesar Viljem veliki pruski vojni mojster je kakor znano sedaj interniran v gradu Almerongen na Holandskem, kjer se nahaja tudi cesarica.

Ta je nekaj bolehnja in trpi na srčni bolezni, Kaiser sam pa se razveseljuje najboljšega zdravlja, si privošči izvrstnih obedov in dela vsaki dan večurne izlete.

Privadil se je čudnemu delu in sicer žaga in cepi drva po cele dneve. Ponosen je, da izvršuje drvarska dela. Vsako jutro začne pridno delati, da napravi potrebnega kurijiva za več peči.

Temu delu se je privadil uže v normalnih časih, kedar je bival na cesarskih posestvih. Ima s seboj psa po imenu «Zenta» z katerim si kratki čas.

Na vprašanje svojih zvestih služabnikov, zakaj je izgubil vojno, odgovarja tlačitelj malih narodov: Mislim da sanjam in ne verujem ne sebi ne svoji usodi. To je sen ki bode trajal dokler bodem živ.

Kedar je po Božičih obolel na španski mrzlici je bolezen napravila velikanski utis na njega in bal se je smrti.

Resničen vtis ki danes dela na opazovalca, ki ga vidi kako se spreha po parku je čisto drugačen. Mi smo zmirom mislili, da bi bil Kaiser možatasta, močna, veličastna osebnost.

Motili smo se, ker se nič od vsega tega ne najde na njem. — On je — navaden človek srednje velikosti. Morda ker se ga vidi sedaj v civilni obleki z dolgimi lasmi in sivo brado, ktera mu dela obraz enak onemu kroničnega bolnika, kateri prihaja iz bolnice.

Nosi naskroblien o vratnik, temno kravato, mehke klobuk; in hodi počasnih korakov z sigareto v ustih....

Otvoritev šol.

Ljudske šole se odpirajo. Naši otroci, ki so bili skoraj štiri leta vrženi v tujino, ali ki niso mogli uživati rednega pouka ker so bile šole zasedene od vojaštva, se sedaj vrnejo v njih šole. Mi bi morali pozdraviti z največjim zadoščenjem otvoritev naših šol, ampak mi tega nikakor ne moremo storiti. Odpirajo se slovenske ljudske šole, katerim pa manjka najpotrebnejših sredstev, v nekaterih se ne najde več niti šolskih klopi.

O šolskih prostorih se ne more sploh govoriti, ker ti ne odgovarjajo najskromnejšim zahtevam.

Učenci nimajo zvezkov, nimajo pisalnega orodja in manjkajo sploh vse šolske potrebščine.

Šolskih knjig se ne najde več.

Pod temi pogoji ni mogoče odpreti naših ljudskih šol z kakim upanjem, da bi se naši mladini dal oni pouk, kterege ona tako nujno potrebuje.

Pred vsem je potrebno, da župani opozorijo šolske oblasti na vse te nedostatke in da vsaka občina zahteva česar potrebuje v tem oziru.

Ako italijanska vlada hoče, da slovenski pouk resnično napreduje, ne bode odrekla one pomoči, ktera je neobhodno potrebna, da mi ne smatramo otvoritev šol z zelo omejenim zadoščenjem.

Razpršeni, internirani in ujetniki.

Komisija za vojne ujetnike od rudečega križa je izročila vojnemu ministerstvu svoje posle; informacijski odsek tega ministerstva bode od sedaj naprej reševal poizvedovanja gledè razpršenih, interniranih in ujetnikov.

IZ OKOLICE

IZ TOLMINA. Po dolgem času vsled pripomoči vojaške oblasti ki nam je pripravila potrebne prostore, odprli smo slovesno dne 4. t. m. naše ljudske šole.

Navzoči so bili zastopniki vojaške in civilne oblasti, med drugimi gospod župan in prečastiti gospod dekan.

V imenu njegove ekscelence govoril je civilni komisar ter srčno pozdravil učitelje in učence.

Šolski žarki nam zopet sijejo: razvija naj se dobro in naj vedno bolj cveti naši slovenski mladini šola poduka pravice ljubezen do svobode in pobratstva.

Najlepša hvala civilnim in vojaškim oblastmi ter gospodu dekanu ki so nam pripomogli otvoriti to šolo katera čez dolge 4 leta je bila zaprta.

IZ PODBRDE. Vojna tudi našemu kraju ni prizanesla, dasi nismo bili direktno v ognju. Ni čuda, da smo se oddahnili, ko je došla k nam nest o premirju.

Ljudstvo, ki je bilo prej nekako mrtvo, je začelo zopet obdelovati svoje zemljišče in papravljati svoje domave.

Najhujše pa je bilo, da je bila naša mladina toliko časa brez pouka. Res so bili nekateri po barakah in so hodili tam v šolo, a kaj, ko je bil pouk v blaženi nemščini in so bili otroci takorekoč nemi.

K sreči nam je šla tukajšnja vojaška oblast na roko, da smo mogli zopet odpreti šolo. Mladina se zopet zbira okrog svojega učitelja in upati je, da se bodo naši mladi Podbrdčani zopet privadili rednega življenja in bodo hitro pozgubili divjost, kterege so se navzeli v blaženi Nemčiji.

VOZNI RED

JUŽNA ŽELEZNICA.

Prihod.

Osební vlak št. 1012 iz Udine ob 7.07 dopoldne.
Brzovlak št. 44 iz Udine ob 14.40 popoldne.
Osební vlak št. 15.20 iz Udine ob 8.49 popoldne.
Osební vlak št. 15.17 iz Trsta ob 8.59 dopoldne.
Brzovlak št. 47 iz Trsta ob 4.22 popoldne.
Osební vlak št. 1015 A iz Trsta ob 8.15 popoldne.

Odhod.

Osební vlak št. 1012 proti Trstu ob 7.21 dopoldne.
Brzovlak št. 44 proti Trstu ob 2.45 popoldne.
Osební vlak št. 1520 proti Trstu ob 9.04 popoldne.
Osební vlak št. 1517 proti Udine ob 9.10 dopoldne.
Brzovlak št. 47 proti Udine ob 4.28 popoldne.
Osební vlak št. 1015 A proti Udine ob 8.25 popoldne.

DRŽAVNA ŽELEZNICA.

Odhod.

Osební vlak št. 27 proti Trstu ob 5.20 popoldne.
Osební vlak št. 26 proti Kanalu ob 9.56 dopoldne.

Prihod.

Osební vlak št. 26 iz Trsta ob 9.35 dopoldne.
Osební vlak št. 27 iz Kanalu ob 4.46 popoldne.

Upravitelj in urednik: KAROL JUŠIČ.

Tiskarna G. Juch v Gorici.

PETER SIMONETTI

Je otvoril v GORICI

: ulica Bagni št. 9 :

Električni mlin

ANTON PERTOT

GORICA — Ulica Municipio 4 — GORICA
Filjalka ulica Teatro 18

: : : : PRODAJALNA : : : :
s papirjem, črtanjem in knjigovezjem

EDINA

velika zaloga razglednic pozušene Gorice
okolice in umetniških.